

BREU GUIA INFORMATIVA SOBRE PROVES DIAGNÒSTIQUES I INDIVIDUALITZADES

Les proves diagnòstiques

1. Què són les proves diagnòstiques?

Són proves que tenen per finalitat comprovar el grau de desenvolupament de les competències bàsiques de l'alumnat. Són independents de les avaluacions de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge.

Àmbit territorial	regulació	Denominació	Curs d'aplicació	avaluació	
País Valencià	LOE	Proves diagnòstiques	primària	1r 4t	En vigor En vigor
			ESO	2n	En vigor
			estatal	LOMQUE	Proves d'avaluació individualitza
ESO	4t				
Batxillerat	2n				
	LOE	Avaluacions generals de diagnòstic	Primària ESO	Última feta en 2010	
internaciona l	Institució: OCDE	PISA	estudiants que compleixen 15 anys l'any de realització	Última feta en 2012	
		TALIS	Per a professors i directors d'ESO	Última feta en 2013	
		PIACC	Adults, de 16 a 65 anys	Última feta en 2012	
	Unió Europea	EECL	competència lingüística d'alumnes de 4t ESO	Última feta en 2011	
	IEA	PIRLS	comprensió lectora d'alumnes de 4t EP	Última feta en 2011	
		TIMSS	Matemàtiques i ciències d'alumnes de 4t EP	Última feta en 2011	
		ICCS	sobre educació cívica i ciutadana d'alumnes de 2n ESO	Última feta en 2009	
TEDS-M		sobre la formació inicial del professorat de Matemàtiques de Primària i ESO	Última feta en 2008		

2. Per què els nostres fills han de fer-les?

Per l'entrada en vigor de les lleis. No obstant això, amaguen criteris d'aplicació incoherents amb la millora del rendiment escolar. Està demostrat que són perjudicials, perquè orienten el treball del professorat a realitzar un entrenament específic de l'alumnat per a superar-les. S'han imposat de forma unilateral, sense debat públic i la LOMQUE no especifica les mesures a adoptar en el cas de resultats desfavorables.

3. Per a què van a servir? Com poden servir per a millorar la qualitat de l'educació pública?

- En lloc de servir per a detectar problemes o corregir defectes, si els resultats es fan públics, serviran per establir rànquings de centres. Els rànquings fomenten la competència i penalitzaran escoles que fan, amb esforç i escassos recursos, molt bona feina en entorns amb dificultats i que, amb aquest tipus de polítiques regressives, seran condemnats a marginació.
- Qüestionen la confiança en els centres i la capacitat dels docents per fer el seu treball.
- Avaluar no millora la qualitat educativa si no s'acompanya de més inversió. La llei no preveu partides pressupostàries destinades a pal·liar els problemes que es puguen detectar, per tant les proves són ineficaces.
- Selecciona l'alumnat des d'una edat primerenca, que pot derivar els "pitjors" o els "millors" cap a trajectòries diferents.

4. Com s'elaboren, realitzen i utilitzen?

- S'elaboren i supervisen pel personal tècnic de l'administració, que elabora un informe general de resultats i un informe individual de centre. En l'elaboració no s'ha comptat amb la participació d'agents socials, com representants de pares i mares ni del professorat.
- Hi ha nombroses exemples de proves elaborades per l'administració autonòmica, l'estatal i internacional que estan mal fetes, amb preguntes mal formulades que no s'adapten a les matèries que s'ensenyen a classe.
- Poden crear interessos editorials de publicar materials destinats a la preparació dels exàmens, que perverteix el mateix sentit de la prova.

5. En quines experiències d'altres països es basen?

- No hi ha arguments científics ni estudis d'investigació en cap país del món que demostrin que les proves són beneficioses. Més aviat al contrari, el que hi ha són nombrosos estudis que demostrin que són perjudicials (Diane Ravitch, Geoff Whitty, Donald Campbel...)
- L'obsessió pels rànquings i a traslladar a números el sistema educatiu no són una novetat. En el thatcherisme l'efecte districte únic combinat amb rànquings intensificà les diferències socials. També imiten el mètode americà de la llei *No Child Left Behind* de 2001 (*Que cap Xiquet-a es Quede Enrere*) basada en suposicions errònies sobre com millorar les escoles. Segons D. Ravitch *es suposà que informar dels resultats de les proves al públic seria una palanca eficaç per a la reforma de l'escola. Suposà que canvis en la governança portarien a la millora escolar. Se suposà que avergonyint les escoles que foren incapaces d'augmentar els resultats de les proves cada any donaria lloc a una puntuació més alta. Suposà que les puntuacions baixes eren causades per mestres mandrosos i directors mandrosos, que necessitaven ser amenaçats amb la pèrdua dels seus llocs de treball. Suposà que unes qualificacions més altes en les proves estandarditzades d'habilitats bàsiques eren sinònim de bona educació. Els seus supòsits estaven equivocats.*

6. Existeixen, en altres països, altres formes d'avaluar els aprenentatges de l'alumnat? Quins resultats i utilitat han tingut?

Sí, el model que s'aplica als països nòrdics. Finlàndia és l'exemple paradigmàtic. Des que existeixen PISA han obtingut resultats consistents en tot el territori i de manera continuada. No existeixen les notes, ni els exàmens. Avaluen segons el seu perfil psicosocial de l'alumnat. És un sistema basat en la confiança, en la formació del professorat i en l'autonomia pedagògica als centres.

7. Són útils, necessàries, adequades?

- Estan mal fetes, són perjudicials i no solucionen els problemes educatius.

- No són necessàries, perquè no actuen sobre els problemes en l'educació: abandonament escolar prematur, baixa certificació professional de la població, etc. Són un dels instruments de la llei per neutralitzar altres models possibles d'escola, de currículum i d'avaluació que entén l'educació. Les proves de 3r de primària no són proves de competències, perquè en cap cas avaluen el pensament propi, la iniciativa personal o la creativitat.
- Estan estandarditzades i poden penalitzar centres que aposten per projectes educatius que respecten diferents ritmes d'aprenentatge.
- Augmenta l'angoixa de l'alumnat davant de la càrrega d'exàmens. Incrementa les taxes d'abandonament escolar prematur.
- Si els rànquings es converteixen en determinants a l'hora d'escollir centre erosionaran la cooperació entre les escoles d'un mateix territori, que no oferirà igualtat d'oportunitats.

8. Es podrien plantejar altres formes d'avaluació educativa més adequades?

Sí, les que tinguen relació amb la metodologia que s'imparteix als centres. Proves que tinguen en compte el context social, econòmic i educatiu i que sorgeixen de la mateixa comunitat educativa.